

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **21 Mayıs 2025**

Sayı : **11537**

28546

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince, **Sağlık Bakanı Prof. Dr. Kemal Memişoğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

NERMİN YILDIRIM KARA
CHP Hatay Milletvekili

Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından, Hatay başta olmak üzere depremden etkilenen illerde toz ve hava kirliliği ciddi bir halk sağlığı sorunu haline gelmiştir. Yıkım ve enkaz kaldırma faaliyetleri, kontrolsüz moloz dökümleri, beton santralleri ve taş ocaklarının artışı, partikül madde (PM10 ve PM2,5) yoğunluğunu tehlikeli seviyelere çıkarmıştır. Ocak 2025'te Antakya'da yapılan ölçümlerde PM10 ve PM2,5 değerlerinin Dünya Sağlık Örgütü kılavuz değerlerinin sırasıyla 1,3 ve 2,8 kat üzerinde olduğu tespit edilmiştir. İskenderun'da 2023 yılı boyunca PM10 yıllık ortalamasının 96,2-96,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ olduğu ve günlük sınır değer 236-261 gün aşıldığı raporlanmıştır. Bu değerler, DSÖ'nün önerdiği sınırların altı katına ulaşmaktadır. Toz ve kirli havanın solunum, kalp-damar, sinir sistemi hastalıkları, ruhsal bozukluklar, üreme sağlığı sorunları ve kanser riskini artırdığı bilimsel verilerle kanıtlanmıştır. Özellikle çocuklar, asbest ve diğer toksik maddelere maruziyet nedeniyle kısa ve uzun vadeli ciddi sağlık riskleriyle karşı karşıyadır. Bu durum, acil ve kapsamlı önlemlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Deprem bölgesinde, özellikle Hatay, Adıyaman ve Kahramanmaraş'ta, toz ve hava kirliliğinin önlenmesi için hangi çevresel izleme ve müdahale mekanizmaları uygulanmaktadır?
2. Hatay'da 2023-2025 yıllarında, yıkım ve enkaz kaldırma süreçlerinde asbest ve diğer toksik maddelerin varlığını tespit etmek ve halk sağlığını korumak için hangi bilimsel analizler yapılmış, hangi önlemler alınmıştır?
3. Hatay'da asbest ölçüm sonuçlarında toksik maddelere rastlanmış mıdır? Rastlandıysa bu maddelerin il genelindeki toplam miktarı, bu miktarın ilçelere göre dağılımı nedir?
4. Hatay'da PM10 ve PM2,5 değerlerinin DSÖ kılavuz değerlerini aştığı bölgelerde, özellikle çocuk ve hamile kadınlar gibi hassas grupların sağlığını korumak için Bakanlıklar tarafından hangi özel sağlık izlem ve destek programları yürütülmektedir?
5. Hatay'da deprem bölgesindeki beton santralleri ve taş ocaklarının hava kirliliğine etkisini azaltmak için hangi denetim ve düzenlemeler yapılmıştır? Uygulanan cezai müeyyideler; verilen para cezalarının toplam miktarı nedir?